

Суть розробленої нами системи полягає в побудові методології, заснованої на цих принципах навчання, сприянні мотивації студентів для більш ефективного засвоєння мови та використанні підбраного комплексу вправ, спрямованих на систематичне навчання творчої мовленнєвої діяльності англійською мовою студентів юридичного факультету, що спеціалізуються в міжнародному праві.

Список використаних джерел:

1. Кухаренко В.М., Бондаренко В.В. Екстрене дистанційне навчання в Україні: Монографія. Харків: Вид-во КП «Міська друкарня», 2020. 409 с.
2. Bygate M. Effects of task repetition on the structure and control of language/ eds. M. Bygate, P. Skehan, M Swain. *Task based learning: Language Teaching, Learning and Assessment*. London: Longman, 2001, pp. 23-48.
3. Gee J.P. Pleasure, learning, video games and life: The projective stance /eds. M. Knobel, C. Lankshvar. *A New Literacy Studies Sampler*. New York:Peter Lang, 2007, pp. 95-114.
4. Lynch T. Learning from the transcripts of an oral communication task. *ELT Journal*. Oxford: Oxford University Press, 2007. No 61/4, pp. 311-320.
5. Perakylia A. Conversation analysis / eds. J.Y. Gianpietro Gobo, C. Seale, D. Sieveman. *Qualitative Research Practice*. London: Sage, 2004, pp. 165-179.
6. Widdowson H. Knowledge of Language and Ability for Use, *Applied linguistics*.1989, No 10/2, pp. 128-37.

МОТИВАЦІЯ ЯК СКЛАДОВА РОЗВИТКУ ІНШОМОВНОЇ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ В ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

Кібенко Любов

*старша викладачка кафедри європейських мов
Харківського державного біотехнологічного університету,
м. Харків, Україна*

У контексті розвитку іншомовної комунікативної компетентності мотивація відіграє особливо важливу роль, оскільки вона забезпечує стійкий інтерес до навчання, стимулює активність у виконанні завдань та сприяє формуванню позитивного ставлення до іноземної мови. Останні роки роль іноземних мов у сучасному світі стрімко зростає, адже володіння іноземною

мовою є невід'ємною частиною професійної підготовки фахівців різних галузей. Однак, не всі здобувачі виявляють достатню мотивацію до вивчення іноземних мов, що негативно впливає на якість їх навчання.

Сучасний світ є глобалізованим, і успіх у професійній діяльності залежить від здатності ефективно спілкуватися з представниками різних культур. Тому володіння іноземною мовою на комунікативному рівні є необхідною умовою для будь-якого сучасного фахівця. В умовах сьогодення для успішного навчання в умовах інформаційного суспільства необхідно розвивати у здобувачів навички самостійного пошуку знань і їхнього аналізу. Використання завдань, що вимагають активної пошукової діяльності, сприяє формуванню стійкої мотивації до навчання і розвитку критичного мислення [1].

Зарубіжні дослідники виділяють чотири основні складові іншомовної комунікативної компетентності: знання граматики та лексики, вміння використовувати мову в різних соціальних ситуаціях, здатність будувати зв'язні тексти та вміння долати комунікативні труднощі [3].

В умовах сьогодення – війни в Україні, а перед нею пандемії COVID-19, важливим постало питання мотивації здобувачів освіти до навчання. Мотивація є невід'ємною частиною успішного навчання мов, вона тісно пов'язана з іншими факторами, такими як методи навчання, якість навчальних матеріалів і підтримка викладача. Високий рівень мотивації сприяє ефективному використанню освітніх ресурсів і досягненню поставлених цілей. Разом з тим, вивчення іноземної мови часто супроводжується труднощами, пов'язаними з оволодінням граматичними конструкціями, лексикою та фонетикою. Ці труднощі можуть призводити до зниження мотивації у здобувачів, що, в свою чергу, негативно впливає на результативність навчання. Тому важливою задачею викладача є створення такого освітнього середовища, яке б стимулювало інтерес до навчальної дисципліни (зокрема, другої іноземної мови) і сприяло б формуванню стійкої внутрішньої мотивації.

Варто зазначити, що між мотивацією і успішністю у вивченні іноземної мови існує прямий зв'язок: висока мотивація стимулює здобувачів до більш активної роботи, сприяє кращому запам'ятовуванню матеріалу та дозволяє досягати більш високих результатів. Тому завдання викладача – не лише передавати знання, але й створювати умови для розвитку мотивації у кожного майбутнього фахівця.

Аналіз наукових досліджень дозволяє стверджувати, що здобувачі закладів вищої освіти (далі – ЗВО) з високою мотивацією частіше беруть участь у мовленнєвих практиках, дискусіях і дебатах; використовують додаткові ресурси для самостійного навчання (онлайн-курси, мобільні додатки, мовні клуби); менше бояться помилок, що сприяє підвищенню їхньої комунікативної гнучкості та впевненості [2].

Використовуючи різноманітні мотиваційні стратегії, викладач другої іноземної мови, а саме – німецької, може значно підвищити зацікавленість здобувачів і ефективність навчання. Варто зазначити, які бувають види мотивацій:

Внутрішня мотивація пов'язана з інтересом до самого процесу навчання, бажанням пізнавати нове, розширювати свої горизонти. Здобувачі, мотивовані внутрішньо, вивчають мову для власного задоволення, без зовнішнього тиску. До внутрішньої мотивації відносять лінгвопізнавальну мотивацію – це внутрішній спонукальний мотив, який штовхає людину до вивчення іноземної мови заради задоволення інтересу до самої мови, її структури, особливостей та культурного контексту; інструментальну мотивацію – це вид мотивації, при якому діяльність здійснюється не заради самої діяльності, а заради досягнення зовнішньої мети. Тобто, людина виконує якусь дію не тому, що їй це подобається, а тому, що це приведе до бажаного результату. Інструментальна мотивація може бути ефективним інструментом для досягнення поставлених цілей. Однак, важливо пам'ятати, що для довготривалого успіху необхідно поєднувати її з внутрішньою мотивацією.

Зовнішня мотивація пов'язана з зовнішніми факторами, які спонукають здобувача до навчання: оцінки, винагороди, покарання, соціальне схвалення тощо.

Для підвищення мотивації здобувачів спеціальності «Туризм і рекреація», які вивчають другу іноземну мову за професійним спрямуванням за авторським досвідом та спираючись на аналіз наукової літератури важливо використовувати наступні стратегії:

- Індивідуалізація навчання. Створення індивідуальних навчальних програм з урахуванням інтересів та потреб кожного здобувача.
- Проектна діяльність. Залучення майбутніх фахівців до виконання цікавих проектів, які дозволяють застосувати знання іноземної мови на практиці.
- Використання автентичних матеріалів. Застосування автентичних матеріалів (статті, література зі спеціальності) для створення більш природного мовного середовища.
- Співпраця з носіями мови. Організація спілкування з носіями мови (наприклад, через Skype, онлайн-платформи).
- Створення мовного середовища. Створення в аудиторії атмосфери, що сприяє спілкуванню іноземною мовою.
- Використання інтерактивних технологій навчання, таких як рольові ігри, проектна діяльність, комунікативні методики.
- Залучення до міжнародних програм та академічної мобільності, що надає реальні можливості для застосування знань на практиці.
- Застосування різноманітних методів і прийомів навчання. Використання інтерактивних вправ, ігор, ролевих ігор тощо. Викладач відіграє ключову роль у формуванні мотивації до навчання, а впровадження та використання сучасних цифрових, інноваційних методів навчання, зокрема групових завдань, віртуальної реальності, дозволяє зробити освітній процес

мотивуючим, цікавим і сучасним, що, в свою чергу, стимулює здобувачів до самостійної роботи та пошуку нових знань.

Узагальнюючи, ми можемо прийти до висновку, що мотивація є одним з найважливіших чинників успіху у вивченні іноземної мови і розвитку іншомовної комунікативної компетентності. Вона визначає рівень зацікавленості здобувачів, їхню активність та готовність до подолання труднощів у навчанні. Впровадження сучасних методик і мотиваційних стратегій у освітній процес сприятиме підвищенню рівня володіння іноземною мовою здобувачами ЗВО та їхній конкурентоспроможності на міжнародному ринку праці.

Список використаних джерел:

1. Дегтярьова К.О., Кібенко Л.М., Живолуп В.І., Карась А.В., Ляхова І.В. Мотивація як один із основних чинників успішного засвоєння та викладання дисципліни іноземна мова за професійним спрямуванням. *Наукові записки Бердянського державного педагогічного університету. Педагогічні науки*. 2024. Вип.2, с. 68-80 DOI:10.31494/2412
2. Кібенко Л.М., Брюховецька І.В., Ступак О.П. Роль викладача в сучасному освітньому середовищі: фасилітатор, тьютор, ментор. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах*. 2023, Вип. 91. С.105-109. DOI:10.32782/1992-5786.2023.91.19
3. Піддубцева О.І. Проблеми іншомовної професійно орієнтованої підготовки майбутніх фахівців-аграріїв. *Вісник Запорізького національного університету. Педагогічні науки*. 2018. № 2 (31). С. 108 – 112.

НОВІТНІ ПРИЙОМИ МОВНОЇ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ ТЕХНІЧНОГО ПРОФІЛЮ

Книшенко Н.П.

*канд. філол. н., доцент, доцент кафедри українознавства
Харківського національного автомобільно-дорожнього університету
м. Харків, Україна*

В умовах глобалізації та технологічних змін особливу важливість набуває проблема розвитку української науково-технічної термінології. Отже, під час підготовки майбутніх інженерів засвоєння фахової термінології стає надзвичайно важливим завданням, яке постає перед викладачем. Вивчення